

Оценка качества воды по биологическим показателям: пути совершенствования // Гигиена и санитария. — 2005. — № 1. — С. 74-77.

5. Храмов В.А., Гиззатова Г.Л. Мочевина как индикатор антропогенного загрязнения воды плавательных бассейнов // Гигиена и санитария. — 2006. — № 3. — С. 3-4.

6. Прокопов В.О., Чичковська Г.В. Гігієнічна оцінка результатів моніторингу хлорованої питної води України щодо вмісту хлороформу // Гігієна населених місць. — 2005. — Вип. 46. — С. 61-65.

7. Прокопов В.О. Хлороорганічні сполуки у питній воді України: моніторинг, умови утворення та видалення, ризики для здоров'я // Актуальні питання гігієни та екологічної безпеки України / Зб. тез доповідей науково-практичної конференції. — К., 2006. — С. 38-40.

8. Красовский Г.Н., Егорова Н.А., Быков И.И. Классификация опасности веществ, загрязняющих воду // Гигиена и санитария. — 2006. — № 2. — С. 5-8.

9. Гончаренко В.И., Класик М.Б., Ващенко Н.Н. О влиянии на концентрацию хлороформа в питьевой воде содержания органических веществ в сырой воде, времени года, дозы вносимого хлора // Актуал. питання гігієни та екологічної безпеки України / Зб. тез доповідей науково-практичної конференції. — К., 2006. — С. 45-46.

10. Рахманин Ю.А., Новиков С.М., Румянцев Г.И. Пути совершенствования методологии оценки риска здоровью от воздействия факторов окружающей среды // Гигиена и санитария. — 2006. — № 2. — С. 3-5.

11. Гудзь О.В. Показники та норми безпеки дезінфекційних засобів // Науково-практичні конференції Інституту екогігієни і токсикології ім. Л.І. Медведя 2003 року: Тези доповідей. — 2003. — С. 325-327.

12. Иксанова Т.И., Малышева А.Г., Растяников Е.Г., Егорова Н.А., Красовский Г.Н., Николаев М.Г. Гигиеническая оценка комплексного действия хлороформа питьевой воды // Гигиена и санитария. — 2006. — № 2.

13. Красовский Г.Н., Егорова Н.А. Хлорирование как фактор повышенной опасности для здоровья населения // Гигиена и санитария. — 2003. — № 1. — С. 17-21.

14. Красовский Г.Н., Егорова Н.А. Критерии опасности галогеносодержащих веществ, образующихся при хлорировании воды // Токсикологический вестник. — 2002. — № 3. — С. 12-17.

THE EXPERIENCE OF STATE AND SANITARY CONTROL THE PACKING DRINK WATER QUALITY

Larchenko V.I., Ovchinnikova V.A., Zaicev V.V., Ostapchuk E.A., Makyi E.V., Zadvorna V.V.

З ДОСВІДУ ДЕРЖСАННАГЛЯДУ ЗА ЯКІСТЮ ФАСОВАНОЇ ПИТНОЇ ВОДИ

В

ода, як повітря та їжа є одним з найважливіших елементів зовнішнього середовища, без якого неможливе життя. Гігієнічне значення води визначається насамперед фізіологічною потребою у ній людини.

Вода відіграє в організмі людини надзвичайну роль. Без води не відбувається жоден біохімічний, фізіологічний та фізико-хімічний процес обміну речовин та енергій: неможливі травлення, дихання, анаболізм та катаболізм, синтез білків, жирів, вуглеводів із чужорідних білків, жирів, вуглеводів харчових продуктів.

Проте у разі вживання неякісної води створюється реальна небезпека захворіти на інфекційні та неінфекційні недуги. Статистика ВО-ОЗ свідчить, що майже 3 млрд. населення планети користується неякісною питною водою. З понад 2000 хвороб техногенного походження 80% виникають через споживання неякісної питної води. З

цієї причини щороку 25% населення світу підпадає під ризик захворювати, приблизно кожний десятий мешканець планети хворіє. Майже 4 млн. дітей і 18 млн. дорослих помирають. Ще чимала кількість уражаються іншими хворобами, у тому числі онкологічними. Припускається, що зі 100 випадків захворювань на рак від 20 до 35 (особливо товстої кишки і сечового міхура) зумовлені вживанням хлорованої питної води. Саме тому надзвичайно важливим є гігієнічна роль води та її значення для профілактики інфекційних та неінфекційних захворювань.

Проблема забезпечення населення Дніпропетровської області водою гарантованої

**ЛАРЧЕНКО В.І.,
ОВЧИННИКОВА В.О.,
ЗАЙЦЕВ В.В.,
ОСТАПЧУК Є.А.,
МАКІЙ Є.В.,
ЗАДВОРНА В.В.**

Дніпропетровська
обласна санепідстанція,
Санепідстанція СМСЧ № 7
м. Павлограда
Дніпропетровської
області

*ИЗ ОПЫТА ГОССАННАДЗОРА
ЗА КАЧЕСТВОМ
ФАСОВАННОЙ ПИТЬЕВОЙ ВОДЫ
Ларченко В.И., Овчинникова В.А.,
Зайцев В.В., Остапчук Е.А.,
Макий Е.В., Задворная В.В.*

*В работе проведены исследования
оценки качества воды питьевой
"Катеринославская"
в условиях длительного ее хранения
на соответствие требованиям проекта
технических условий "Вода питьевая
дополнительной обработки
"Катеринославская".*

*THE EXPERIENCE OF STATE
AND SANITARY CONTROL
THE PACKING DRINK WATER QUALITY*

*Larchenko V.I., Ovchinnikova V.A.,
Zaicev V.V., Ostapchuk E.A.,
Makyi E.V., Zadvorna V.V.*

*The data of hygienic assessment of
drinking water "Katerynoslavskaya"
quality in the condition of long term
keeping and its conforming to the
project of technical conditions
requirement "Drinking" water
"Katerynoslavskaya" after additional
processing" are presented.*

якості актуальна з низки об'єктивних причин, серед яких найважливішими є високе антропогенне забруднення пригирлових ділянок річок Дніпро, Самара та території їхніх басейнів, незадовільний технічний стан водопровідних мереж тощо.

Джерелом якісної питної води є вода питна додаткової обробки "Катеринославська", яка добувається з артезіанської свердловини першого Павлоградського родовища підземних вод, яке є унікальним природним резервуаром прісної води.

Водовмісні породи — піщаники кварцово-глауконітового складу, блакитні мергелєві осадові породи віком 30-35 років. Їхнім вмістом і визначається унікальна прозорість води, її чистий, приємний присмак та збалансований мінеральний склад води "Катеринославська". Питна вода "Катеринославська" відповідає найвищим критеріям "живої" води — це біологічно активна вода, структура якої наближена до внутрішньоклітинної води організму людини.

У зв'язку зі збільшенням підприємств, що виробляють фасовану питну воду додаткової обробки з подальшою її реалізацією у торговельній мережі, у 2003 році виникло підприємство ТОВ "Альянс", на якому і виробляється питна вода "Катеринославська".

Приготування та розлив води здійснюється за оригінальною технологією з використанням природних матеріалів: активованого вугілля з насиченням іонами срібла.

У квітні 2004 року при проведенні міського тендера з забезпечення шкільних та дошкільних закладів м. Павлограда і Павлоградського району чистою питною водою ТОВ "Альянс" отримало право на постачання питної води та технологічного обладнання до шкіл та дитячих дошкільних закладів. З того часу виникло питання термінів реалізації питної води без зміни її фізико-хімічного складу і мікробіологічних показників.

У період з 17.12.2004 р. по 03.02.2005 р. на базі санітарно-гігієнічної та бактеріологічної лабораторій СЕС СМСЧ № 7 м. Павлограда провадилися дослідження питної води "Катеринославська", розливної в ємності

з полімерного матеріалу на 250 л (ТУ У 13897641-001-96).

Перед розливом і реалізацією здійснювалась обробка здобутої підземної води багатоступеневою установкою. Установка складається з блока фільтрів:

1 — з цеалітовим завантаженням;

2-3 — сорбуючі фільтри з активованим вугіллям;

4 — дрібнозернистий кварцовий пісок.

Після очищення на фільтрах вода подається на знезаражувальне обладнання (УФ-випромінювач), далі — магнітна обробка води за допомогою кільцевого магніту. Оброблена вода за необхідності переливається до камери знезараження сріблом.

Дослідження провадилися згідно з розробленою програмою для оцінки якості води питної "Катеринославська" в умовах тривалого зберігання і на її відповідність вимогам проекту технічних умов "Вода питна додаткової обробки "Катеринославська".

Відбір проб і контроль якості води за бактеріологічними показниками (ЗМЧ, колі-індексом, Ps aeruginoze) провадилися протягом 50 днів з періодичністю один раз на 10 днів. За період обстежень погіршення якості води не реєструвалося.

За фізико-хімічними показниками (рН, перманганат, окислюваність, нітроти, нітрати, сухий залишок, один з основних іонів) погіршення води також не спостерігалось.

Додаткові дослідження на допустиму кількість міграції (ДКМ) хімічних речовин з полімерних матеріалів у питну воду в умовах її тривалого зберігання у полімерній тарі були проведені санітарно-гігієнічною лабораторією СЕС СМСЧ № 7 м. Павлограда.

За увесь період спостережень за якістю питної води "Катеринославська" з різним терміном зберігання води в ємностях (від 2 діб до 2 місяців) у лабораторних умовах та у торговельній мережі відхилень від параметрів якості води за усіма показниками не було виявлено.

Висновок

Результати проведених досліджень фізико-хімічних, санітарно-бактеріологічних і токсикологічних показників питної води додаткової обробки "Ка-

теринославська" свідчать про її відповідність вимогам ТУ У 15.9-30349852-001:2006.

МОЗ України узгоджено терміни реалізації води на розлив у тару споживача до 1 місяця за умови контролю фахівцями територіальної СЕС.

Завдяки проведеній нами роботі підприємство ТОВ "Альянс" активно розвивається, доброякісною питною водою забезпечується не тільки м. Павлоград, а й прилеглі райони та міста (Тернівка, Юр'ївка та інші).

ЛІТЕРАТУРА

1. Засипка Л.І. Санітарно-гігієнічні вимоги і державний санітарно-епідеміологічний нагляд за виробництвом фасованих питних вод. — Одеса, 2002.

2. Закон України "Про питну воду та питне водопостачання" № 2918-III від 10.01.2002 р.

3. Качество вод. Термины и определения. ГОСТ 27065086. — М.: Изд. стандартов, 1986.

4. Руководство по гигиене водоснабжения / Под ред. С.Н. Черкинського. — М.: Медицина, 1975.

5. Инструкция по санитарному надзору за производством и реализацией населению очищенной (питьевой) воды. — Одесса, 2001.

6. Словник нормативних термінів і визначень у галузі охорони і використання вод. — Харків: УкрНЦОВ, 1992.

7. Гигиеническая оценка материалов, реагентов, оборудования, технологий, используемых в системах водоснабжения. Методические указания. МУ 2.1.4.783-99. — М.: Минздрав России, 1999.

8. Новиков Г.В., Щербо А.П. Вопросы гигиенического нормирования качества воды при разных условиях водопользования. — Л.: ЛИУВ, 1987.

9. Зарубин Г.П., Овчинкин И.П. Санитарные вопросы водоснабжения и канализации. — М., Медицина, 1974.

10. Державні санітарні правила та норми для підприємств щодо виробництва і розливу мінеральних та штучно мінералізованих вод. ДсанПіН 4.4.4.-065-2000. — К., 2001.

11. Санітарно-гігієнічні вимоги і умови застосування розчинів препарату "Акватон-10" для знезараження технологічного обладнання у локальних системах водообробки. Інструкція І 9.9.4.9.4.5.-060-2000. — К., 2000.